

ת"פ 61890/02/19 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד איסמעיל אלגלאוי- בעצמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 61890-02-19 מדינת ישראל נ' אלגלאוי

בפני	כבוד השופט יובל ליבדרו
המאשימה:	מדינת ישראל-פמ"ד
נגד	
הנאשם:	איסמעיל אלגלאוי-בעצמו

הכרעת דין

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר ייחס לו ביצוע עבירות של הפקרה אחרי פגיעה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה, עבירות לפי סעיפים 64א(ג) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"), 10א(א) לפקודה ו-2א(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל - 1970.

2. מעובדות כתב האישום (המקורי והמתוקן) עולה שבמועד הרלוונטי לאישום לא היה ברשותו של הנאשם רישיון נהיגה תקף שכן תוקף רישיונו של הנאשם פג ביום 27.10.2018. ביום 15.02.2019 בשעה 22:30 או בסמוך לכך, הנאשם נהג ברכבו מסוג מזדה בכביש 264 מכיוון כללי משמר הנגב לכיוון רהט (להלן: "הכביש") וזאת למרות שרישיון הנהיגה שלו לא היה בתוקף ומבלי שהייתה לו פוליסת ביטוח תקפה לנהיגת הרכב. תוך כדי נסיעה, הנאשם הגיע עם רכבו לקילומטר ה-199 בכביש. במועד זה מאפייני הכביש במקום בו נהג הנאשם היו כדלקמן:

א' - כביש בין עירוני, דו סטרי, בעל נתיב נסיעה אחד לכל כיוון נסיעה, כאשר פס הפרדה מפריד בין המסלולים.

ב' - המהירות המותרת בכביש זה הינה 80 קמ"ש.

ג' - קטע הכביש ישר.

ד' - בעת התאונה שררה חשכה.

באותה העת, מר אלכסנדר מאלוצ'קה ז"ל, יליד 1981 (להלן: "המנוח"), רכב על אופניו בנתיב נסיעת רכב הנאשם ולפניו, מכיוון כללי משמר הנגב לכיוון כללי רהט. בהגיע הנאשם עם רכבו לקטע הכביש

הנ"ל, הוא פגע עם חזית רכבו באופני המנוח מאחור. מעוצמת ההתנגשות, המנוח ואופניו הוטחו בחוזקה אל חזית הרכב ומכסה המנוע שלו, אשר עקב כך התעוותו בצורה קשה. בהמשך, גוף המנוח והאופנים פגעו בשמשה הקדמית ובחלון שבגג הרכב, אשר עקב כך התנפצו לחלוטין. לאחר מכן, המנוח הופל לכביש ונותר לשכב בו, באזור שבין הנתיב הימני לשוליים הימניים. האופנים נשברו, הופלו על הכביש וחלקיהם התפזרו במקום. כתוצאה מהתאונה, המנוח נחבל חבלות קשות ומצא את מותו המידי.

לאחר התאונה, הנאשם, על אף היותו נהג המעורב בתאונה בה נגדם, לא עצר את רכבו כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולא הזעיק עזרה. הנאשם נמלט עם רכבו מהמקום והמשיך לנסוע לכיוון בית הוריו בעיר רהט שם החביא את רכבו בדיר כבשים, כאשר אין המאשימה יודעת אם במהלך נסיעה זו, ובמרחק ממקום התאונה, עצר הנאשם את רכבו לפרק זמן קצר ובחן את הנזק שנגרם לרכבו. הנאשם הסגיר את עצמו ביום 16.02.2019 בשעה 05:00 בעקבות הפעולות לאיתורו שבוצעו על-ידי משטרת ישראל.

יצוין כי כתב האישום תוקן מספר ימים לאחר הגשתו כשהמאשימה ציינה בכתב האישום המתוקן את שמו הנכון של המנוח. בנוסף, ביום 17.02.2020 עתרה המאשימה לתקן את כתב האישום פעם נוספת וזאת באמצעות הוספת שני עדי תביעה נוספים לרשימת עדי התביעה, עדים, אשר על-פה הנטען על-ידי ב"כ המאשימה, הושמטו מחמת טעות מרשימת עדי התביעה של כתב האישום המקורי. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ביחס לבקשה זו התרתי את תיקון כתב האישום באופן של הוספת שני עדי תביעה.

למען הנוחות, במסגרת הכרעת הדין כלל כתבי האישום יכנונו "כתב האישום".

3. ביום 20.06.2019 השיב הנאשם לכתב האישום.

הנאשם הודה כי במועד הרלוונטי לאירוע הוא נהג ללא רישיון נהיגה שכן תוקף רישיון הנהיגה שלו לא היה בתוקף באותו מועד. הנאשם הודה כי נהג במקום ובמועד המצוינים בכתב האישום וזאת למרות שרישיון הנהיגה שלו לא היה בתוקף ולמרות שלא הייתה לו פוליסת ביטוח תקפה.

הנאשם לא כפר במאפייני הכביש המוזכרים בכתב האישום.

הנאשם הודה שבעת התאונה המנוח רכב על אופניו בנתיב הנסיעה בו הוא נהג. הנאשם הודה בכך שפגע עם רכבו במנוח אך לא יכול היה לאשר מחוסר ידיעה את מנגנון הפגיעה במנוח. הנאשם הודה שכתוצאה מהתאונה המנוח נחבל חבלות קשות ומצא את מותו המידי. הנאשם טען כי עצר את רכבו כמה מאות מטרים לאחר מקום הפגיעה שכן הוא חשד שפגע בחיה. הנאשם טען כי הוא יצא מהרכב וראה שהרכב שלו ניזוק ולאחר מכן הוא נכנס לרכבו ונסע מהמקום והגיע אל ביתו. הנאשם כפר בכך שהוא נמלט מהמקום וכפר בכך שהוא החביא את הרכב שלו בדיר כבשים. הנאשם טען כי הוא הגיע אל ביתו, החנה את רכבו ונכנס לישון. הנאשם הודה שהוא התייצב במשטרה למחרת האירוע. הנאשם כפר בביצוע עבירה של הפקרה לאחר פגיעה והודה בשתי העבירות הנוספות שיוחסו לו בכתב האישום.

4. נוכח כפירת הנאשם בעבירה המרכזית שיוחסה לו, נקבע התיק לשמיעת הוכחות. במסגרת פרשת התביעה נשמעה עדותם של שמונה עדי תביעה, לרבות של בוחן התאונה שחקר את האירוע ואף של קצין הבוחנים המחוזי. כן הוגש קלסר מוצגים מוסכם ביחס למוצגים שנערכו על-ידי עדים שאותם לא ביקש ב"כ הנאשם לחקור. במסגרת פרשת ההגנה נשמעה עדותו של הנאשם ואף של עד מטעמו. כן הוגשו מספר מוצגים מטעם ההגנה. ההגנה החליטה, לאחר שבחנה את העניין, שלא להעיד מומחה מטעמה.

5. התיק נקבע ליום 09.07.2020 לצורך סיום פרשת ההגנה, ואולם ביום 07.07.2020 הגיש ב"כ הנאשם **"בקשה להמרת דין הוכחות לדיון תזכורת..."**. במסגרת הבקשה ציין ב"כ הנאשם כי מסיבות שונות לא עלה בידי הנאשם להכין חוות דעת מומחה ובכך למעשה תמה פרשת ההגנה. כן צוין כי הצדדים ניהלו משא ומתן ביניהם אך הדבר לא צלח. ב"כ הנאשם הוסיף כי: **"בישיבה נשוא בקשה זו, יבקש המבקש להודות ואולם, הנאשם יודה בסעיף 64א(ב) ולא בסעיף 64א(ג) אותו בחרה המשיבה לייחס לו"**. ב"כ הנאשם הוסיף כי לטעמו החלופה של עבירת ההפקרה אותה בחרה המאשימה לא הוכחה מעבר לכל ספק סביר ואף נסיבות התאונה לא לימדו על כך. נוכח נימוקי הבקשה ועמדת המאשימה קיבלתי הבקשה ותכלית הדיון שונתה לדיון תזכורת.

6. בדיון שהתקיים ביום 09.07.2020 חזר ב"כ הנאשם על בקשתו והוסיף: **"בהמשך להודעה מוקדמת שאנחנו העברנו לבית המשפט הנכבד, אנחנו נבקש מבית המשפט לאפשר לנו לילך בדרך שכתבנו בהודעה ולפיה הנאשם יודה בעובדות כתב האישום ואולם לגבי הוראת החיקוק יבקש להודות בחלופה קלה יותר לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה...למעשה אנחנו החלטנו לסיים את פרשת ההגנה. לאחר שחשבנו על הדברים, אני והנאשם, הנאשם יבקש לחזור בו מכפירתו ולהודות בעובדות כתב האישום. הנאשם יבקש להודות בעבירות של נהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף והפקרה לאחר פגיעה, ואולם לעניין עבירת ההפקרה הנאשם יודה בעבירה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה. הנאשם יבקש להוכיח את טענתו שניתן להרשיעו בעבירה ההפקרה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה על בסיס חומר הראיות שהוגש לבית המשפט והעדויות שנשמעו ואנחנו נבקש שבית המשפט יכריע במסגרת הכרעת הדין אך בשאלה זו של איזה עבירת הפקרה יש להרשיע את הנאשם, אנחנו כאמור מסכימים שההכרעה תתבסס על כל החומר שהוגש והעדויות שנשמעו"**.

7. הנאשם עצמו הצהיר לפרוטוקול שהוא הבין את המתווה אותו הציג בא-כוחו, כי מתווה זה מקובל עליו וכי הוא מסכים לו מרצונו הטוב והחופשי. הנאשם ביקש לחזור בו מכפירתו ולהודות בעובדות כתב האישום, הנאשם הוסיף כי: **"אני מודה בעובדות כתב האישום. אני מודה בביצוע עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, נהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה ועבירה של הפקרה אחרי פגיעה אך אני טוען שיש להרשיע אותי בעבירה של עבירה אחרי פגיעה שלא לפי החלופה החמורה לפי סעיף 64א(ג). אני מודה שאני נהגתי ברכב שהיה מעורב בתאונה. אני מודה שאני ידעתי שבתאונה נפגע אדם. אני מודה שאני לא עצרתי כדי לבדוק את תוצאות התאונה ולא הזעקתי עזרה"**.

8. המאשימה עמדה על כך שיש להרשיע את הנאשם בעבירה הפקרה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה. המאשימה הצהירה כי תבקש לבסס את ההרשעה בחלופה זו לא רק על בסיס הודאת הנאשם כפי שזו ניתנה בבית המשפט, כי אם על בסיס חומר הראיות שהוגש לבית המשפט והעדויות שנשמעות.

9. נוכח המתווה שהוצג בדיון, הצדדים הגישו סיכומי טענותיהם בכתב לעניין החלופה שבה יש להרשיע את הנאשם בכל הקשור לעבירת ההפקרה.

טיעוני הצדדים

10. בסיכומיה עתרה המאשימה להרשיע את הנאשם בכל העבירות שיוחסו לו.

כאמור, ובהתאם לזירת המחלוקת שנותרה בין הצדדים, התמקדה המאשימה בטיעוניה בראיות המוכיחות את אשמת הנאשם בחלופה החמורה יותר של עבירת ההפקרה (סעיף 64א(ג) לפקודה). המאשימה טענה כי הוכחה מעבר לכל ספק כי הנאשם היה מודע כי פגע באדם פגיעה שגרמה לחבלה חמורה או פגיעה קטלנית ולא הזעיק עזרה. לחלופין טענה המאשימה כי הנאשם "עצם את עיניו" ביחס לאפשרות זו.

המאשימה ביססה את טענותיה על שני נדבכים עיקריים. הראשון, עדויות וראיות פורנזיות שהוגשו לעיון בית המשפט והשני, חוסר האמינות של גרסת הנאשם.

במישור הראיתי הפנתה המאשימה לניסויי שדה הראיה שערך בוחן התנועה, לדו"ח שהגיש הבוחן, לעדות הבוחן ולעדויות נהגים שנסעו בזירת האירוע המלמדים על יכולתו של הנאשם לראות את רוכב האופניים הוא המנוח. לעניין ניסויי שדה הראיה הדגישה המאשימה את הפער בין תיעוד נראות האופניים במצלמה לבין הנראות בעינו של הבוחן שערך את הניסויים ואשר העיד על כך בבית המשפט. המאשימה הפנתה לממצאים השונים שנמצאו בזירה לרבות גופת המנוח, חלקי אופניים, אפוד זוהר, קסדה ופנס מהבהב שהמשיך להבהב זמן ממושך לאחר התאונה. בנוסף הפנתה המאשימה לחלקי האופניים שנתפסו בחלקו התחתון של רכב הנאשם שנגררו מזירת התאונה עד שנפלו מהרכב בכניסה לעיר רהט.

המאשימה הרחיבה בסיכומיה אודות הנזק הכבד שנגרם לרכב הנאשם כתוצאה מהתאונה, לאופי ולמאפיינים של פגיעה של רכב באופניים ולשלילת אפשרות של פגיעה בבעל חיים כעולה מעדות בוחן התנועה.

ביחס לאמינות גרסת הנאשם הפנתה המאשימה להתנהגותו המפלילה של הנאשם, לסתירות בין עדותו בבית המשפט לחקירותיו במשטרה, לרבות ביחס לשאלה האם עצר אחרי התאונה, לשאלה במה פגע הרכב, לשאלת בריחתו מהזירה ולשאלה מדוע לא חזר לזירת האירוע כדי לבדוק במה התנגש.

כן התייחסה המאשימה להודאת הנאשם שניתנה בסופו של הליך בכך שפגע באדם ולא בחיה כפי שטען לאורך כל ההליך.

המאשימה טענה כי הנאשם היה מודע קודם להפקרתו לכך שפגע פגיעה חמורה באדם ושזה אף נהרג.

המאשימה הוסיפה, במישור המשפטי, כי ניתן יהיה להרשיע את הנאשם בעבירת ההפקרה שיוחסה לו אף אם זה עצם את עיניו.

11. בסיכומיו עתר ב"כ הנאשם לדחות את טענות המאשימה וטען כי יש להרשיע את הנאשם, בהתאם להודאתו, בעבירת ההפקרה לפי סעיף 64א(ב) לפקודה. ב"כ הנאשם טען כי המאשימה לא הצליחה להוכיח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם היה מודע בעת הפגיעה במנוח כי פגיעתו גרמה לחבלה חמורה או לחבלה קטלנית.

ב"כ הנאשם הפנה לעדויות עדי התביעה בדגש על עדותו של בוחן את התנועה (ע.ת/1) ולחוות הדעת שצרף (ת/1) וטען כי לא עולה מהן, כמו מיתר הראיות, כי לנאשם הייתה מודעות לכך שהוא פגע פגיעה שגרמה לחבלה חמורה או קטלנית באדם או כי "עצם את עיניו" לקיומה של אפשרות שכזו.

לעניין הנזק שנגרם לרכבו טען ב"כ הנאשם כי לא נשללה האפשרות שהנזק לרכב יכול היה להיגרם מבעל חיים גבוה או כבד, מה שמשמיט את הקרקע לעצם מודעות הנאשם לכך שבתאונה נגרמה למנוח חבלה חמורה או קטלנית.

ב"כ הנאשם טען כי בתנאים בהם התרחשה התאונה (תנאי הראות והתאורה, כביש בינעירוני וכו') קיים קושי לקבוע מעבר לכל ספק סביר מה התרחש בתאונה, קל וחומר שלא ניתן לקבוע כי לנאשם הייתה מודעות מלאה לפגיעה שגרמה לחבלה חמורה או קטלנית באדם.

לעניין זה הפנה ב"כ הנאשם לסרטונים שהוצגו בבית המשפט, ואשר תיעדו את ניסויי שדה הראיה שערך בוחן התנועה; לגרסת הנאשם כי לא הבחין בגלגל האופניים שנתפס בתחתית הרכב וכי חשב שהרעש ששמע לאחר שהמשיך בנסיעה נובע מהפגיעה ב"טמבון" הרכב; ואף לראיות שונות מהן ניתן ללמוד שלא הוכח שהנאשם ניסה להחביא את רכבו לאחר התאונה.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם מסר גרסה מלאה ומפורטת, הן בחקירתו והן במהלך עדותו, גרסה לה היו תימוכין בראיות.

ב"כ הנאשם טען כי עובדות כתב האישום לא מייחסות לנאשם מודעות לגרימת חבלה חמורה או פגיעה קטלנית בעת התאונה וקודם להפקרה, והוסיף כי המאשימה אף לא חקרה את הנאשם במסגרת החקירה הנגדית אודות מודעות זו של הנאשם. ב"כ הנאשם טען כי נוכח העובדה שכתב האישום אינו משקף את כלל מרכיבי העבירה, העובדתי והנפשי, יש להרשיע את הנאשם בחלופה המקלה יותר של עבירת ההפקרה.

ב"כ הנאשם הפנה למספר תיקים בהם יוחסה לנאשמים עבירת ההפקרה הקלה יותר, זו של פגיעה באדם, להבדיל מהעבירה המחמירה יותר אשר יוחסה לנאשם, וזאת חרף כך שבאותם תיקים נסיבות הפגיעה היו מובהקות יותר ואף מחמירות יותר.

ביחס לעדותו של הנאשם, ב"כ הנאשם טען כי הנאשם השיב לכל שאלות המאשימה באופן כן ואמיתי.

ב"כ הנאשם הפנה לעדותו של הנאשם כי לא היה מודע שמדובר באדם קל וחומר לא היה מודע כי גרם לחבלה חמורה או קטלנית וכי לו היה מודע לכך היה שב לאחור ומזעיק עזרה; כי עצר את רכבו במרחק של 200-300 מטר ממקום התאונה ומשלא הבחין בדבר המשיך בנסיעתו; כי שמע מכה רגילה ברכב וכי אינו יודע להעריך האם מדובר בנזק שיכול להיגרם מפגיעה בכלב.

בקעת המחלוקת ומתווה הדין

12. בין הצדדים אין מחלוקת ביחס לאירוע מושא כתב האישום בכללותו, ולמעשה, היום, לאחר שמיעת פרשת התביעה וההגנה, והודאת הנאשם בעובדות כתב האישום, בקעת המחלוקת הצטמצמה לשאלה באיזו חלופה של עבירת ההפקרה יש להרשיע את הנאשם. המאשימה, כאמור, עתרה להרשיעו בחלופה המחמירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה ואילו ב"כ הנאשם עתר להרשיעו בחלופה המקלה יותר לפי סעיף 64א(ב) לפקודה.

נוכח האמור, אתמקד בדיון אך בראיות הנוגעות לשאלה שבמחלוקת בין הצדדים.

דיון והכרעה

13. בפתח הדיון ראוי לעמוד על ההבדלים בין החלופות השונות של עבירת ההפקרה. בשלב הבא, אבחן על בסיס הראיות והעדויות איזו חלופה של עבירת ההפקרה התגבשה בענייננו.

הפקרה אחרי פגיעה

14. סעיף 64א לפקודה על חלופותיו קובע כי:

(א) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, אשר היה עליו לדעת כי בתאונה נפגע אדם או עשוי היה להיפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולהזעיק עזרה, דינו - מאסר שלוש שנים.

(ב) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה, או עצר כאמור ולא הזעיק עזרה, דינו - מאסר שבע שנים.

(ג) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או שבה נגדם, ולא עצר או

לא הזעיק עזרה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו - מאסר 14 שנים.

עבירת ההפקרה היא עבירה התנהגותית הדורשת, בחלופות המחמירות שלה, מחשבה פלילית, קרי מודעות לכל הרכיבים העובדתיים של העבירה, היינו לרכיב ההתנהגות ולרכיב הנסיבות.

בתיקון 101 לפקודת התעבורה קבע המחוקק מדרג חומרה בין שלוש החלופות של עבירת ההפקרה בהתאם ליסוד הנפשי שנלווה לכל אחת מהחלופות. המדרג מבחין בין החלופה הראשונה (סעיף 64א(א)) הדורשת מודעות **בכח** של הנאשם לאפשרות שנפגע אדם (רשלנות) לבין שתי החלופות האחרות (סעיפים 64א(ב) ו-64א(ג)) לפקודת התעבורה) בהן נדרשת מודעות **בפועל** לפגיעה באדם. בעניין זה ראו בין היתר ע"פ 3304/14 **סולטאן פראן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 21.10.2014), פסקה 8 (להלן: "עניין פראן").

ודוק. מודעות שכזו יכולה להתגבש גם אם אדם חשד ו"עצם את עיניו" בנוגע לאפשרות התקיימות טיב ההתנהגות או אפשרות קיום נסיבות העבירה ונמנע מלבררן, כאמור בסעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977. בעניין זה ראו בין היתר דברי ההסבר לתיקון 101 לפקודה (הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 104)(החמרת ענישה בעבירת ההפקרה), התשע"א - 2011).

ההבדל בין שתי החלופות של עבירת ההפקרה כאשר לנאשם מודעות בפועל, קשור בתוצאת התאונה, שמהווה בגזרתה של עבירת ההפקרה רכיב נסיבתי של יסודות העבירה ולא רכיב תוצאתי. בעוד שבעבירת ההפקרה לפי סעיף 64א(ב) נדרשת מודעות בפועל לפגיעה באדם, בחלופה השנייה, זו שלפי סעיף 64א(ג), נדרשת מודעות בפועל לכך שלאדם נגרמה חבלה חמורה או קטלנית.

הדרישה היא **שבעת ההפקרה** היה הנאשם מודע או חשד ולא בדק ("עצימת עיניים") שהקורבן מת או שנגרמה לו חבלה חמורה.

לעניין זה ראו ע"פ 6864/14 **לואי ענאש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.3.2015) (להלן: "עניין ענאש"), פסקה 1 של כב' השופטת ע' ברון כי:

"...כובד המשקל הוא על נסיבות שבהן הנהג ביצע את מעשה ההפקרה תוך מודעות לכך שבתאונה נגדם או שנגרמה לו חבלה חמורה. ודוק: הנסיבות המחמירות שבסעיף אינן בעצם התוצאה הקטלנית של התאונה כפי שהתבררה בדיעבד, אלא בידיעה של הנהג בעת המעשה כי הוא מפקיר נפגע שפגיעתו חמורה ואף קטלנית".

האם הנאשם היה מודע או "עצם את עיניו" לאפשרות של פגיעה חמורה או קטלנית במנוח בעת ההפקרה?

15. כאמור, הנאשם בענייננו הודה בסופו של הליך כי הפקיר את המנוח ואולם טען כי מעשיו מגבשים עבירת הפקרה לפי סעיף 64א(ב) לפקודה.

הודאה זו של הנאשם מקפלת בתוכה הודאה בכך שהיה מודע בפועל למעורבותו בתאונה בה נפגע אדם (רוכב אופניים במקרה דנן) וכן בכך שעזב את זירת התאונה מבלי לעמוד על תוצאות התאונה ולמצער מבלי להזעיק עזרה (מודעות להפקרה).

16. המאשימה טענה כי על בסיס הראיות שהוצגו בתיק ניתן לקבוע שהנאשם היה מודע או למצער חשד ולא בדק את האפשרות שנגרמה לרוכב האופניים חבלה חמורה או קטלנית ועתרה להרשיעו בחלופת ההפקרה לפי סעיף 64א(ג).

ב"כ הנאשם טען מנגד, כי מודעות הנאשם לקיומה של חבלה חמורה או קטלנית בעת ההפקרה לא רק שלא הוכחה כדבעי, אלא אף לא יוחסה לו בכתב האישום.

17. לאחר שעיינתי בסיכומי הצדדים, בראיות ובעדויות השונות, הגעתי לכלל מסקנה כי המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם היה מודע לכך שבעת הפקרתו את המנוח נגרמה למנוח חבלה חמורה או קטלנית, ולמצער הוא חשד בכך ו"עצם את עיניו" מבלי לבדוק אפשרות זו.

הנזק שנגרם לרכב בעקבות התאונה

18. מהראיות שהוצגו עולה שהנאשם לא בדק את תוצאות התאונה, דהיינו לא ראה מקרוב את המנוח לאחר הפגיעה בו.

בנסיבות אלו, אחת הדרכים בהן ניתן להסתייע לבירור השאלה האם הנאשם היה מודע או למצער חשד בעוצמת הפגיעה במנוח, תתבסס על הממצאים שנמצאו בזירה, ובין היתר על עוצמת הפגיעה של הרכב הפוגע והנזק שנגרם לרכב עצמו כתוצאה מפגיעה זו.

1/ ת דוח בוחן התנועה

מהדוח (סעיף 5) עולה כי הנזק שנגרם לרכב הנאשם: **"...מתחיל 0.60 מטר משמאל לחזית פינה ימנית קדמית כאשר מדובר בנזק צר ונקודתי הנמשך ואורך מכסה המנוע לשמשת חזית ומסתיים בגג הרכב"**.

ממסקנות הבוחן בדוח (ת/1 סעיף 14 תחת הכותרת "יכולת הנהג להבחין באופניים..." בסעיף קטן ב) עולה כי: **"לרכב נגרם נזק כבד בחזית הרכב המתחיל מהפגוש הקדמי ונמשך על מכסה המנוע ומוביל לניפוץ קשה של שמשת החזית ופגיעה קשה בגג הרכב. חומרת הנזק שנגרמה לרכב הייתה צריכה ללמד כל נהג כי היה מעורב באירוע משמעותי ולא פגיעה בכלב..."**.

בהמשך הוסיף בוחן הרכב כי הנזק לשמשת הרכב נגרם כתוצאה מהטחה של רוכב האופניים לשמשה-ובשלב זה הנהג חייב היה להבין כי מדובר באדם וכי גופת רוכב האופניים הייתה מוטלת על הכביש כך שאם הנהג היה נעצר ומביט לאחור או חוזר אחורה הוא היה יכול להבחין באדם שנפגע.

בדו"ח בדיקת כלי הרכב (ת/42) מתואר הנזק הקשה שנגרם לרכב- סימני מעיכה במכסה מנוע, שמשת חזית סדוקה ובחלק העליון קרע שבר של השמשה, פנס קדמי ימני תלוש ותלוי מחוץ למקומו, סימני מעיכה ופגיעה בחזית הגג ובגג, חלון הגג שבור ומעוקם ושמשת החלון מנופצת, שברי זכוכיות על הגג על הגג, שברי זכוכיות בפנים הרכב על המושבים ולמרגלותיהם ושכבה תחתונה שבורה.

עדות הנאשם ביחס לנזק

הנאשם טען כי עצר את הרכב לאחר 200-300 מטר אחרי התאונה. הנאשם תיאר בעדותו את הנזק שראה שנגרם לרכב: **"... הזכוכית הקדמית הייתה מנופצת וכל ה"טמבון" הקדמי היה מפורק"** (פרוטוקול מיום 11.06.2020 עמ' 86 ש' 24-25).

בחקירתו מיום 16.2.19 סיפר הנאשם כי לאחר שעצר את הרכב ראה את השמשה מקדימה שבורה, ונזק שנגרם לגג הרכב (עמ' 2 ש' 17-22).

בחקירתו הנוספת תיאר כי ראה: **"שימשה מקדימה נשברה ומכה קטנה בגג והטמבון מקדימה נפל"** (ת/6 עמ' 5 ש' 142) והגדיר את הנזק שנגרם לרכב כנזק קשה (עמ' 5 ש' 145-146).

ת/14 צילומים

עיון בתצלומי הרכב הפוגע (תצלומים בצבע 1-10) אינם מותירים ספק באשר לנזק הקשה שנגרם לרכב הנאשם כתוצאה מהתאונה. מהתצלומים עולה כי לרכב פגיעה בצד ימין ובחזית, ללא השכבה הקדמית של הרכב (רשת/גרייל ה"טמבון"), פנס ימין לא במקומו כשהוא מוטה מטה, מכסה המנוע מעוות ומכופף פנימה, שמשת הרכב הקדמית מנופצת כולה וגג הרכב בחלקו הקדמי מעוות כולו ומכופף פנימה כלפי מטה.

19. הנזק הקשה שנגרם לרכב הנאשם מלמד על עוצמת התאונה וכנגזר מכך מלמד על מודעות הנאשם לפגיעה החמורה שנגרמה למנוח.

הנאשם כאמור הודה בסוף ההליך כי הוא פגע באדם, ואולם אף אם לא היה מודה בכך סבורני כי עוצמת הפגיעה ברכב ומיקומה היה בה כדי לשלול טענתו הראשונית של הנאשם כי חשב שפגע בבעל חיים. כזכור הפגיעה ברכב היא נמשכת מאזור מכסה המנוע, עובר לשמשה וכלה בגג הרכב. לאורך כל הדרך מדובר בפגיעה קשה ברכב. בעניין זה העיד בוחן התנועה כשנשאל איך אדם מן השורה שאינו בוחן

תנועה יוכל לדעת שהנזק לא נגרם מפגיעה בכלב והשיב: "קודם כל מהנזק, אתה רואה שהנזק הוא לא כזה שאתה יוצא מהרכב מסתכל על ה, זה, הכל בסדר? ואני ממשיך...נזק כזה אתה נכנס לאוטו וממשיך כאילו הכל בסדר?... וזה נזק שהוא מאוד מאוד קשה...כאילו אין מצב שאתה מפספס את הפגיעה ברוכב אופניים, פשוט אין מצב כי אתה רואה גם אורות גבוהים וגם אורות נמוכים, אתה רואה שאתה פוגע ברוכב אופניים" ((פרוטוקול מיום 24.11.2019 עמ' 21 ש' 32-עמ' 22 ש' 8).

וכן: "...והנזק ברכב כשהוא מתחיל מהפגוש הקדמי למטה, נמשך על מכסה המנוע ומוביל וניפוץ של שמשה קשה שמשת חזית, וממשיך לגג הרכב, וחומרת הנזק צריכה ללמד כי כל נהג, כמעורב אירוע, כי זה אירוע משמעותי ולא פגיעה בכלב" (עמ' 50 ש' 10-13).

על מודעות הנאשם בזמן אמת ביחס לנזק שנגרם לרכבו ניתן ללמוד מעדותו של הנאשם. הנאשם סיפר כי לאחר שעצר את הרכב עשה סיבוב סביב הרכב כדי לאמוד את הנזק שנגרם לרכב כתוצאה מהתאונה (עמ' 104 ש' 19-20 לפרוט' מיום 11.6.2020). כן ראו גרסתו במשטרה (ת/4 עמ' 2 ש' 14 - 22). כשהוצגה בפניו תמונה של הנזק שנגרם לרכב אישר הנאשם כי זה הנזק שהוא ראה שנגרם לרכב (עמ' 106 ש' 10-11) וכשנשאל האם נראה לו הגיוני שנזק כזה יכול להיגרם מפגיעה בכלב השיב: "לא, אני לא יודע אם כלב עושה כזה, אני לא יודע, נזק שכזה" (עמ' 106 ש' 17). בהמשך חזר בו ואמר כי אינו יודע להעריך האם נזק שכזה יכול להיגרם על ידי כלב וכי חשב שיכול להיות שכלב גדול או בעל חיים כלשהו יכול לגרום לנזק שכזה (עמ' 106 ש' 22, עמ' 107 ש' 24-25). הנה כי כן, אף הנאשם מודה בחצי פה כי הסבירות שנזק שכזה ייגרם על ידי כלב היא נמוכה.

ב"כ הנאשם הפנה כאמור, לעדויות השונות וטען כי לא נשללה האפשרות שהנזק יכול גם להיגרם מהתנגשות בחיה גדולה או כבדה. עיינתי בעדויות ומצאתי כי המסקנה הסופית העולה הן מעדות הבוחן והן מעדויות אחרות היא כי הנזק אינו יכול להיגרם מהתנגשות בחיה קטנה או גדולה. לעניין זה ראו עדותו של בוחן התנועה ע.ת/1 (פרוטוקול מיום 24.11.18) עמ' 10 ש' 1; עמ' 20 ש' 28-עמ' 21 ש' 23; עמ' 50 ש' 10-13. כן ראו עדותו של קצין עת"ן מחוזי בפרוטוקול מיום 1.6.2020 עמ' 96 ש' 1 - עמ' 97 ש' 11; עמ' 97 ש' 28-33.

בעניין ענאש (פסקה 4 לחוות דעתה של השופטת ע' ברון), הודגש כי: "דעתי היא כי סעיף זה (סעיף 64א(ג) לפקודה, י' ל') נועד להחמרה בעונשו של נהג שהפקיר נפגע לאחר תאונה, באותם מקרים שבהם הנהג יכול היה לעמוד כבר בעת התאונה על תוצאותיה החמורות - בין אם נוכח בעוצמת הפגיעה בעצמו, ובין אם יכול היה להסיק על עוצמתה מתוך אירועי התאונה (למשל מתוך הנזק שנגרם לרכב של הנהג, פגיעה גופנית שנגרמה לו עצמו וכיוצא באלה)" (דגש לא במקור, י' ל').

אף בעניין פראן (פסקה 10) צוין כי: "כמו כן, יתכנו מצבים בגדרם הנהג היה יכול לעמוד על חומרת הפגיעה כבר בעת התרחשות התאונה - כגון שמדובר ברכב כבד שמחץ רכב אחר, או

שהנוהג נוכח במו עיניו בחומרת הפגיעה טרם ההפקרה וכד'..."

נוכח האמור, נראה כי ניתן ללמוד על חומרת הפגיעה הגופנית שנגרמה לאדם כתוצאה מהתאונה גם מהנזקים שנגרמו לרכב או לרכבים שהיו מעורבים בתאונה. בענייננו הרכב של הנאשם פגע באופני המנוח ולרכב של הנאשם נגרם נזק כבד במספר מקומות כמפורט לעיל.

הנאשם היה מודע לנזק שנגרם לרכבו בטרם הפקיר את המנוח ומכאן שהוא היה מודע גם לכך שלמנוח, שלא היה בתוך כלי רכב ממוגן, נגרמה למצער חבלה חמורה.

נסיבות התאונה

20. לא רק מהיקף הפגיעה ברכבו של הנאשם ניתן ללמוד על מודעות הנאשם לחומרת הפגיעה שנגרמה למנוח קודם הפקירו, על כך ניתן ללמוד גם מנסיבות התאונה.

הנאשם סיפר בחקירתו כי נסע במהירות של 100 קמ"ש (ת/עמ' 4 ש' 87); עם אורות גבוהים (עמ' 3 ש' 65). בחקירתו השנייה שינה גרסתו ומסר כי אולי נסע במהירות שהיא פחות מ- 100 קמ"ש, כי אינו יודע באיזה אורות הוא נסע (ת/עמ' 3 ש' 43-46). הנאשם הוסיף בחקירתו כי בלם את רכבו במרחק של 200 מטר לערך לאחר ששמע את המכה (ת/עמ' 5 ש' 128-138).

בוחן התנועה קבע בחוות הדעת שלו כי הנאשם פגע עם חזית צד ימין ברוכב אופניים אשר נסע על הנתיב הימני (ת/1, סעיף 14) לפני הרכב וכתוצאה מההתנגשות הוטח המנוח על השמשה הקדמית שנפצה ומשם אל גג הרכב.

הנאשם כאמור הודה בסופו של יום כי הוא מודע לעובדה כי פגע באדם (פרוטוקול מיום 9.7.2020 עמ' 143 ש' 22-23).

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום, ובכלל זה בכך שהוא "... פגע עם חזית רכבו באופני המנוח מאחור. מעוצמת ההתנגשות המנוח ואופניו הוטחו בחזקה אל חזית הרכב ומכסה המנוע שלו, אשר עקב כך התעוותו בצורה קשה. בהמשך, גוף המנוח והאופניים פגעו בשמשה הקדמית ובחלון שבגג רכב המזדה, אשר עקב כך התנפצו לחלוטין. לאחר מכן, המנוח הופל לכביש ונותר לשכב בו, באזור שבין הנתיב הימני לשוליים הימניים. האופניים נשברו, הופלו על הכביש וחלקיהם התפזרו במקום" (עובדה 5 לכתב האישום).

בפסיקה התקבלה העמדה לפיה ניתן ללמוד על מודעות הנאשם לתוצאות התאונה, מנסיבות התאונה. לענין זה ראו דברי בית המשפט העליון בע"פ 4639/95 ירון מלכה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 17.4.96), פסקה 14: "האם יש להניח כי המערער צפה כי עקב נהיגתו עובר לתאונה עלולה להתרחש תאונה קטלנית? לא יכול להיות ספק, שאם אכן צפה המערער את האפשרות שתגרם תאונה, בה במידה גם צפה אפשרות שתוצאותיה תהיינה קטלניות, בהתחשב, בין היתר, במהירות שנסע בה (כ- 83 במספר קמ"ש) ובמהירות המותרת לכלי רכב האחרים בכביש בין-עירוני".

כן ראו ע"פ 7159/98 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם בנבו, 26.4.99) פסקה 7: "לנוכח חזקת המודעות, חזקה על אדם כי היה מודע לאפשרות שהתנהגותו, שבפועל גרמה למוות, תביא לתוצאה כזאת. הדבר נכון על אחת כמה וכמה אם מדובר בהתנהגות אלימה או התנהגות אחרת שמטבעה היא חבלנית. לנוכח זאת הורשעו נאשמים בהריגה גם באותם פסקי-הדין שבהם הובעה דעה - ולבסוף אומצה הלכה, כי בעבירת הריגה נדרשת מודעות לאפשרות של גרימת מוות". (דגש לא במקור, י' ל'). בענין זה נעשתה הפנייה אל ענין מלכה הנ"ל שם נקבעה מודעות לאפשרות של תוצאה קטלנית בתאונה, בין היתר בהתחשב במהירות הנסיעה של 80 קמ"ש.

סבורני כי פגיעה של רכב ברוכב אופניים, שהוא חשוף ופגיע מאחור, כשהרכב נוסע במהירות של 100 קמ"ש או אף במהירות של 80 קמ"ש, ללא בלימה מוקדמת של הרכב, כבענייננו, היא התנהגות שמטבעה היא חבלנית, וכשלעצמה מקימה את המודעות או למצער את החשד שפגיעה שכזו ברוכב תגרם לו לחבלה חמורה או לפגיעה קטלנית. מסקנה זו נכונה ביתר שאת כאשר כתוצאה מהתאונה גופו של רוכב האופניים הוטח אל עבר שמשות הרכב בעוצמה ומשם לגג הרכב כבענייננו.

ממצאים מהזירה

21. ת/1 דוח בוחן התנועה

ביחס לממצאי הזירה עולה מהדו"ח (סעיף 9) כי בזירה נמצאו בין היתר: רסיסי זכוכית לאורך כל זירת התאונה שמקורם משמשת חזית הרכב, שבכה קדמית של הרכב וסמל של רכב מזדה, פנס דולק במצב מאיר השייך לרוכב האופניים, בתעלה נמצא גלגל קדמי וחלק קדמי של האופניים על הכידון וכי בפניה לרהט נמצאו הצמיג אחורי של אופניים והפנימית וחישוק המתאימים לאופניו של רוכב האופניים.

הבוחן הסיק ממצאים אלו (סעיף 14) כי רכב הנאשם פגע ברוכב האופניים כאשר במהלך הפגיעה חלקו האחורי של האופניים נלכד תחת הרכב. הרכב המשיך בנסיעה לרהט וכשפנה ימינה לכוון רהט חלקי האופניים שהיו תפוסים בתחתית הרכב השתחררו ונותרו על הכביש בפניה ימינה לרהט.

ת/10-מצלמות תחנת דלק אורים

ממצלמות האבטחה שבתחנת דלק אורים נצפה רוכב האופניים לבוש בגדים שחורים עוטף את תיק הגב

בכיסוי ייעודי זוהר ושם את התיק על גבו כשהוא יוצא מהתחנה.

ת/9 דוח צפיה מצלמות אבטחה רהט

ממצלמות האבטחה נראה הרכב הפוגע פונה ימינה ונכנס לרהט. נצפה נזק בחזית ובגג הרכב כאשר על גג הרכב נצפה מתנפנף הכיסוי הייעודי הזוהר שעטף את תיק הגב של רוכב האופניים.

22. כפי שציינתי לעיל סבורני כי לנאשם הייתה מודעות לכך שלמנוח נגרמו חבלות חמורות אם לא קטלניות וזאת בשים לב לפגיעות שנגרמו לרכבו ובשים לב למהירות בה פגע במנוח אשר היה רוכב על אופניו. בנוסף, מהראיות שהוצגו עולה כי הנאשם ביקש "לעצום את עיניו" ביחס ליתר הממצאים שנמצאו בזירה שפורטו לעיל, וזאת כדי שלא יחשבו שהוא היה מודע לתוצאות תאונתו.

כך בראש ובראשונה עת נמנע הנאשם מלהגיע אל המנוח ולאמוד את מצבו לאחר התאונה. הנאשם הודה בסופו של הליך שלא בדק את תוצאות התאונה, היינו שלא בדק את המנוח. יחד עם זאת, הנאשם הודה, בחקירתו ובעדותו כי עצר את רכבו, בחן את הפגיעות ברכב אך הוסיף כי לא ראה את המנוח. הנאשם הודה בחקירתו ובעדותו כי עצר את רכבו 200-300 מטר לאחר מקום התאונה ואולם נוכח גרסתו הוא אודות כך שהמקום היה חשוך, לא פלא שלא זיהה את המנוח מהמקום בו עמד (בעניין זה ראו עדות הנאשם בפרוט' מיום 11.06.2020, עמ' 84, ש' 18-8, עמ' 98, ש' 6 - עמ' 99, ש' 6).

הנאשם, מ"עיוורון מכוון", בחר שלא לצמצם טווח אל עבר המנוח כדי לאמוד את מצבו והעדיף להישאר בעלטה.

כך גם באשר לגלגל האופניים של המנוח שנתפס בתחתית הרכב ושאותו גרר הנאשם מזירת התאונה ועד שזה ניתק בפניה לרהט. הנאשם אישר כי שמע רעש מתחתית הרכב עת המשיך בנסיעה אך לא בדק זאת, ותלה את מקור הרעש בפגיעה ב"טמבון" (עמ' 97 ש' 12-3). ראשית, סבורני כי גרסת הנאשם תמוהה וסותרת את עצמה. בחקירתו הראשונה טען הנאשם כי כשאמד את הנזקים לאחר שעצר הבחין שהטמבון נפל (ת/6 עמ' 5 ש' 142) אך כשנשאל בהמשך חקירתו מיום 20.2.2019. (ת/7 - חקירת הנאשם מיום 20.2.2019) איפה היה ה"טמבון" כשהוא יצא מהרכב השיב: **"חצי טמבון אני לא זוכר"** וכשנשאל האם ראה שה"טמבון" שבור השיב בשלילה. כשעומת מול דבריו בחקירה הקודמת השיב: **"לא יכול לדבר"** (ת/7 ש' 57-50).

שנית, סבורני כי כל נהג סביר היה מתכופף ובודק את מקור הרעש לאחר תאונה שגרמה נזק שכזה ובטח שלא היה ממשיך בנסיעה. אף אם נקבל את גרסת הנאשם כי לא בדק את מקור הרעש סבורני כי מצופה היה ממנו שיבחן את מקור הרעש ולו היה עושה זאת היה בוודאי מבחין כי מדובר בגלגל האופניים והיה בכך כדי לגבש באופן ודאי את מודעותו כי פגע ברוכב אופניים פגיעה הגורמת חבלה חמורה או קטלנית. משלא עשה זאת "עצם הוא את עיניו" לנסיבות הטרגיות של התאונה.

לא למותר לציין כי לאופניים נגרמו נזק קשה ולמשה הם התפרקו (ראו ת/3 וצילומים 23, 24 בת/14).

כך גם באשר לתמיהה העולה מגרסת הנאשם כי לא ראה את הכיסוי הזוהר שנתפס על גג הרכב, כיסוי אשר נצפה במצלמות מתנופף על גג הרכב. לא למותר להזכיר כי הנאשם טען כי לאחר שעצר במרחק של 200-300 מטר אמד את הנזקים וראה את הנזק שנגרם לגג הרכב (ת/6 עמ' 2 ש' 21-22). בחקירתו הציג החוקר בפני הנאשם את הסרטון בו נראה הכיסוי הזוהר על גג הרכב. כנשאל האם עצר לאחר התאונה השיב בחיוב וכשנשאל כיצד אם כן לא הבחין בכיסוי הזוהר על גג הרכב השיב כי לא ראה ואינו יודע מה להגיד. כשנשאל אם היה רואה מה היה מבין מבין שהוא דרס מישהו (עמ' 9 ש' 261-270). אציין כי מצפיה בסרטונים (ת/11) עולה שהכיסוי הזוהר נראה באופן ברור מתנפנף מכיוון גג הרכב שנוסע.

וודאות הזיהוי

23. ב"כ הנאשם טען כי אף שהנאשם הודה כי הוא מודע לעובדה שפגע באדם הרי שמדובר במודעות לא מלאה, מה שמשליך על מודעתו של הנאשם לתוצאות הטרגיות של התאונה. סבורני כי אין רלוונטיות לטענה זו מקום בו הנאשם הודה בסוף ההליך כי בעת ההפקרה הוא היה מודע לכך שפגע באדם.

יחד עם האמור, סבורני כי גם עובדתית וראייתית אין מקום לקבל טענה זו. מבלי להרחיב יתר על המידה, נוכח הודאת הנאשם כי כאמור ידע שפגע באדם ושהפקיר אדם, אציין כי מכלל הראיות שפורטו לעיל, ואף מסרטוני הניסוי שהוצגו לפני, אין ספק כי בעת ההפקרה הנאשם היה מודע כי פגע באדם וכי המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק כי הנאשם היה מודע אף לתוצאות התאונה או לכל הפחות חשד ונמנע מלבררן.

גרסת הנאשם

24. חיזוק למודעות שהתגבשה אצל הנאשם באשר לכך שהפגיעה גרמה חבלה חמורה או קטלנית לרוכב האופניים או שעצם את עיניו ניתן למצוא בגרסת הנאשם.

מצאתי את גרסת הנאשם חסרת בסיס הגיוני, רצופת סתירות ומתפתחת.

כך ביחס לסתירות בגרסת הנאשם בשאלה האם אכן עצר את הרכב לאחר 200-300 מטר:

בת/30(דוח פעולה של הקצין חיים ריבה) מסר הנאשם לקצין המשטרה שחיכה לו בכניסה לתחנה לאחר שהגיע להסגיר את עצמו, כי לאחר התאונה הוא לא עצר כדי לבדוק במה הוא פגע. כשנשאל על כך בחקירתו השנייה השיב כי הקצין משטרה משקר וכי הוא לא אמר לו זאת (ת/6 עמ' 11 ש' 360-363).

בעדותו בבית המשפט כשעומת עם הדברים מסר כי הוא שיקר לקצין המשטרה כשמסר כי לא עצר. בהמשך כנשאל מדוע שישקר לקצין מסר תשובה חסרת הגיון כי לחוקר הוא יספר את האמת, ובהמשך הוסיף כי הקצין לא לבש בגדים של שוטר (עמ' 102 ש' 16 - עמ' 105 ש' 2).

כך באשר לעוצמת אורות הרכב:

בתחילה מסר כי נסע עם אורות גבוהים (ת/4 עמ' 3 ש' 64-65); בהמשך, לאחר שנשאל כיצד לא ראה במה פגע אם נסע עם אורות גבוהים, השיב כי לא ראה (עמ' 4 ש' 109-112). בהמשך מסר כי אינו זוכר באלו אורות נסע (ת/6 עמ' 3 ש' 46) ובעדותו בבית משפט מסר כי אינו זוכר באיזה אורות נסע, אם כי בדרך כלל הוא נוסע עם אורות נמוכים כדי לא לסנוור תוך שהוסיף כי אינו יודע מדוע הוא אמר בחקירתו הראשונה כי נסע עם אורות גבוהים (פרוטוקול מיום 11.6.2020, עמ' 91 ש' 21- עמ' 92 ש' 12).

כך באשר לשאלה במה הוא פגע:

בחקירתו הראשונה מסר כי חשב שזה כלב והמשיך לנסוע (ת/4 עמ' 2 ש' 8) וכשנשאל אם כלב יכול לגרום לכזה נזק השיב שכן. בהמשך סיג את דבריו כשנשאל אודות כך שכלב היא חיה נמוכה ואמר כי לא ראה במה פגע אך הוא חשב שזה כלב (עמ' 4 ש' 93-99).

בחקירתו השנייה (ת/6) התפתחה גרסתו ומסר כי: **"אני לא אמרתי את זה בחקירה הראשונה אבל יש לי סכסוך עם אנשים וחשבתי שזה ברזל אבל שעצרתי הבנתי שזה לא ברזל כי זה לא מכה של ברזל אז חשבתי שזה כלב"** (עמ' 3 ש' 70-71), בהמשך סיג דבריו ואמר כי הוא לא יודע במה הוא נכנס אולי בכלב (עמ' 5 ש' 127).

בעדותו בבית המשפט המשיכה גרסתו של הנאשם להתפתח כשהוא חוזר לגרסתו הראשונית שהוא פגע בכלב אך הוסיף כי "...הספקתי לראות לזהות חיה, סוג של כלב או משהו לפי העיניים שלו ממש שניות ספורות לפני" (עמ' 84 ש' 13-14). בהמשך הבהיר כי ראה עיניים של כלב או חיה (עמ' 87 ש' 6) וכשנשאל אם העיניים בגובה של כלב או חיה השיב שהם היו בגובה של כלב (עמ' 94 ש' 33). כשנשאל בהמשך כיצד כלב יכול לגרום לנזק שכזה השיב כי אינו יודע אם כלב אכן עושה נזק כזה (עמ' 106 ש' 12-13).

כך באשר לשאלה כיצד אמד את הנזק ומה הנזק שראה:

בחקירתו הראשונה ניסה לצמצם את הנזק בו הבחין ומסר כי לאחר ששמע את המכה עצר בשוליים בצד ימין וראה שמשה מקדימה שבורה והיה נזק לגג (ת/4 עמ' 2 ש' 18-22) ומכוון שלא ראה כלום המשיך בנסיעה הביתה ורק כשהגיע הביתה הסתכל על האוטו שוב וראה כי הגג והשמשה קיבלו מכה חזקה (עמ' 6 ש' 158-177).

בחקירתו השנייה מסר כי ירד מהאוטו ראה שהשמשה כולה שבורה והאוטו קיבל מכה (ת/6 עמ' 2 ש' 9), בהמשך כשהתבקש לפרט על הנזק השיב כי ראה שהשמשה נשברה כי יש מכה קטנה בגג ושהטמבון נפל (עמ' 5 ש' 142). בהמשך מסר כי כשירד בדק את הנזק וכשנשאל האם כשבדק הגיע לחזית הרכב או לצד שמאל של הרכב השיב בשלילה ומסר כי עמד רק בצד ימין של הרכב (ת/7 ש' 29-34). בעדותו בבית המשפט התפתחה גרסתו והוא מסר כי כשבדק את הנזק ברכב הוא עשה סיבוב סביב הרכב. כשעומת עם הסתירה בדבריו השיב שהחוקר לא הבין אותו (עמ' 104 ש' 13- עמ' 105 ש' 3) ומסר כי

מה שהוא אומר בבית המשפט זו הגרסה הנכונה.

כך באשר לשאלה מדוע לא חזר לאחור לבדוק במה פגע:

בחקירתו הראשונה השיב כי לא חזר לראות במה פגע, שכן הוא עמד ולא ראה כלום ולכן המשיך בנסיעה (ת/4 עמ' 3 ש' 69). כשנשאל מדוע לא בדק האם פגע באדם השיב בחוסר הגיון פנימי שאם הוא היה פוגע בבן אדם הוא היה חוזר (עמ' 3 ש' 71). כשנשאל על כך שוב מסר שוב כי מכיון שלא ראה כלום המשיך בנסיעה. כשנשאל איך הוא ציפה לראות משהו אחרי 300 מטר השיב כי: **"לא יודע"** (עמ' 4 ש' 77-78).

בחקירתו השנייה שינה הנאשם את גרסתו כשנשאל מדוע לא חזר לאחור לראות במה פגע והשיב: **"כי יש לי סכסוך עם אנשים"** (עמ' 5 ש' 149). כשעומת עם הסתירה בדבריו השיב: **"לא הלכתי אחורה זה האמת הסתכלתי על הכביש לא ראיתי כלום המשכתי בנסיעה"** (עמ' 6 ש' 151).

בעדותו בבית משפט מסר תחילה כי לא חזר לאחור כי חשש להשאיר את הרכב כדי שלא יכנסו ברכב מאחור (עמ' 97 ש' 2-3). בהמשך חזר לגרסתו הראשונית כי לא ראה כלום והמשיך בנסיעה וכשנשאל כיצד הוא מצפה לראות משהו ממרחק של 300 מטר השיב כי לא חזר לאחור מהפחד אליו נקלע בשל התאונה (עמ' 98 ש' 12-31) וכשהמשיך להישאל על כך ועומת עם גרסאותיו הקודמות הפטיר כי: **"אני לא יודע, אני לא יודע למה אני לא חזרתי"** (עמ' 99 ש' 6).

כך גם באשר להסבריו חסרי הבסיס ההגיוני מדוע לא בדק את מקור הרעש, כיצד לא הבחין בכיסוי הזוהר על גג רכבו כשיצא מהרכב ואמד את הנזק ומדוע החנה את הרכב בדיר המרוחק מביתו.

25. לסיכום סבורני כי גרסאותיו המשתנות והמתפתחות של הנאשם באשר לאופן התנהלותו לאחר האירוע, הסתירות בגרסאותיו והתמיהות העולות מהן מלמדות על חוסר מהימנות הנאשם וחוסר אמינות גרסתו הן באופן כללי והן בפרט ביחס לשאלה שבמחלוקת - מודעותו לחומרת הפגיעה שנגרמה למנוח בשלב שבו הוא הפקיר אותו.

נוסח כתב האישום

26. ב"כ הנאשם טען כי לא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירת ההפקרה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה משום שבכתב האישום לא צוין כי בעת ההפקרה הנאשם היה מודע שלמנוח נגרמה חבלה חמורה או שהוא נהרג. ב"כ הנאשם טען כי בכך נפל פגם בכתב האישום, פגם שיורד לשורש העניין אשר פוגע בהגנת הנאשם וביכולתו להתגונן כמו גם בפריסת היריעה המשפטית בפני בית המשפט.

27. הגם שבמישור העיוני יש צדק בטענת ב"כ הנאשם אודות כך שראוי היה שהמאשימה תפרט בעובדות כתב האישום את כלל הנסיבות, לרבות הנסיבות המחמירות - מודעות הנאשם שלמנוח נגרמה חבלה חמורה או שהוא נהרג עובר להפקרתו - סבורני כי במישור המעשי, במקרה דנן, אין מקום לקבל את טענת ב"כ הנאשם לפיה אין מקום להרשיעו בחלופה המחמירה של עבירת ההפקרה בשל כך.

28. עיון בכתב האישום (המקורי והמתוקן) מלמד שאמנם סיפור העובדות של כתב האישום אינו מתייחס למודעותו של הנאשם לגרימת חבלה חמורה או קטלנית, אך הניסוח אינו מותיר ספק באשר לתוצאותיה הטרגיות של התאונה ובאשר להתעלמות הנאשם מתוצאות אלו.

כך בעובדה 6 לכתב האישום צוין: **"כתוצאה מהתאונה, המנוח נחבל חבלות קשות ומצא את מותו המידי"**. כך בעובדה 7 לכתב האישום צוין: **"לאחר התאונה, הנאשם, על אף היותו מעורב בתאונה בה נ ג דם כאמור בס' 5 לעיל"**. וכך בעובדה 9 לכתב האישום: **"...ובהיותו נהג רכב המעורב בתאונה בה נ ג דם, לא עצר במקום כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולא הזעיק עזרה"**.

מעבר לאמור, הוראות החיקוק עצמן בכתב האישום מייחסות לנאשם את עבירת ההפקרה לפי סעיף 64א(ג), כך שסבורני כי לא נפגעה הגנתו של הנאשם, לא נפגעה פריסת יריעת המחלוקת בפני בית המשפט ולא נפגעה מודעותו של הנאשם מפני מה הוא אמור להתגונן.

לא זו אף זו. עצם בקשתו של הנאשם להודות בעבירות המיוחסות לו לאחר שמיעת הראיות בתיק, לרבות בעבירת ההפקרה לפי סעיף 64א(ב) תוך שהוא מצמצם את יריעת המחלוקת בין הצדדים אך באשר לשאלה באיזו עבירת הפקרה יש להרשיע את הנאשם, מלמדת על מודעותו המלאה של הנאשם באשר ליריעת המחלוקת בתיק ועל כך שהגנתו לא נפגעה כתוצאה מהניסוח הלא מלא של כתב האישום. כך בדיון שהתקיים ביום 9.7.2020 הצהיר ב"כ הנאשם: **"...הנאשם יבקש לחזור בו מכפירתו ולהודות בעובדות כתב האישום...הנאשם יבקש להוכיח את טענתו שניתן להרשיעו בעבירת ההפקה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה על בסיס חומר הראיות שהוגש לבית המשפט והעדויות שנשמעו ואנחנו נבקש שבית המשפט יכריע במסגרת הכרעת הדין רק בשאלה זו של איזה עבירת הפקרה יש להרשיע את הנאשם..."**.

ב"כ הנאשם גם טרח לציין בדיון כי השאלה איזו עבירת הפקרה יש להרשיע את הנאשם עמדה **"גם במו"מ לאורך הדרך עם המאשימה..."**.

29. במובן מסוים, קבלת עתירתו של ב"כ הנאשם ליזכות את הנאשם מעבירת ההפקרה בנסיבות מחמירות שיוחסה לו נוכח נוסח כתב האישום עלולה ליצור מצב לא הוגן כלפי המאשימה. בדיון שבו בחר הנאשם להודות (מיום 09.07.2020) סברה המאשימה כי ניתן יהיה להרשיע את הנאשם בעבירת ההפקרה שיוחסה לו אך על בסיס הודאתו בכתב האישום, ואולם מאחר שנשמעו הערות ב"כ הנאשם בעניין ואף הערות של בית המשפט, הצהיר ב"כ המאשימה כי: **"אני מבין את המתווה של חברי ואנחנו לא נטען**

שיש להרשיעו רק על בסיס הודאתו בבית המשפט. עתה, ובניגוד להצהרת ב"כ הנאשם בדיון לפיה מבקש הוא שההכרעה בשאלה שבמחלוקת (איזו מבין עבירות ההפקרה ביצע הנאשם) **"תתבסס על כל החומר שהוגש והעדויות שנשמעו"** (עמ' 142 ש' 21), מבקש הוא למעשה להכריע בשאלה זו על בסיסו של כתב האישום. סבורני כי אין מקום ליתן יד למהלך זה של ההגנה, אשר אין בו הלימה למתווה המוסכם.

30. מעבר לכל האמור, גם לו הייתי מקבל את טענת ב"כ הנאשם הרי שסעיף 184 לחסד"פ מאפשר לבית המשפט להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בו נתגלתה מהעובדות שהוכחו לפניו גם אם אלו לא צוינו בכתב האישום ובלבד שלנאשם ניתנה הזדמנות סבירה להתגונן. כמפורט לעיל, לנאשם ניתנה הזדמנות להתגונן גם מפני החלופה המחמירה של עבירת ההפקרה. למען הסר ספק, אבקש להדגיש כי מצאתי להרשיע את הנאשם בעבירת ההפקרה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה שלא על בסיס 184 לחסד"פ וההפניה לסעיף זה נעשתה אך לשם ההתייחסות לטענת ב"כ הנאשם בעניין ניסוח כתב האישום והיכולת להרשיע על בסיס כתב אישום שכזה.

31. לא למותר לציין, כי קבלת טענת ב"כ הנאשם לפיה לא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירת ההפקרה שיוחסה לו משום שבעובדות כתב האישום לא צוין שהוא היה מודע לפגיעה שנגרמה למנוח עובר להפקרתו, נכונה גם לחלופה בה הודה הנאשם, ואשר בה הוא וב"כ מבקשים להרשיעו, היינו לפי סעיף 64א(ב) לפקודה, שכן בכתב האישום גם לא מצוין כי הנאשם היה מודע עובר להפקרה לכך שנפגע אדם. מכאן שאין היגיון פנימי בטענת ב"כ הנאשם לפיה נוסח כתב האישום מאפשר הרשעתו בעבירה לפי סעיף 64א(ב) ולא לפי סעיף 64א(ג) לפקודה.

סיכום

32. בחינת כלל הראיות והעדויות בתיק מלמדת כי הנאשם היה מודע לכך שלמנוח נגרמה לפחות חבלה חמורה עת הפקיר אותו, ולמצער עצם את עינו בעניין זה. מודעות זו של הנאשם נלמדת הן מחזקת המודעות - חזקה שהנאשם היה מודע לתוצאות הטבעיות של מעשיו - תאונה של רכב שנוסע במהירות של לפחות 80 קמ"ש ופוגע ברוכב אופניים; הן מהנזקים הכבדים שנגרמו לרכבו של הנאשם כתוצאה מהתאונה והן מיתר נסיבות התאונה והממצאים בזירת האירוע.

ריבוי הגרסאות של הנאשם, התמיהות והסתירות שבהן מצביעות לא רק על חוסר המהימנות שלהן ועל חוסר האמינות של הנאשם, כי אם גם מהוות הן חיזוק לראיות המאשימה, לרבות ביחס לשאלה שבמחלוקת.

משהודה הנאשם בסופו של הליך, לאחר שמיעת כל הראיות, כי אכן פגע במנוח והפקיר אותו, ומשנבחנה כל התשתית הראייתית שהוצגה לפניו, ואשר פורטה לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר שהנאשם ביצע את עבירת ההפקרה בנסיבות המחמירות שלה.

33. לאור כל האמור, אני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירות של הפקרה אחרי פגיעה, נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה, עבירות לפי סעיפים 64א(ג) לפקודה, 10א(א) לפקודה ו-2א(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל - 1970.

06/09/2020